

Surveillance rapportage CPT 22 maart 2024

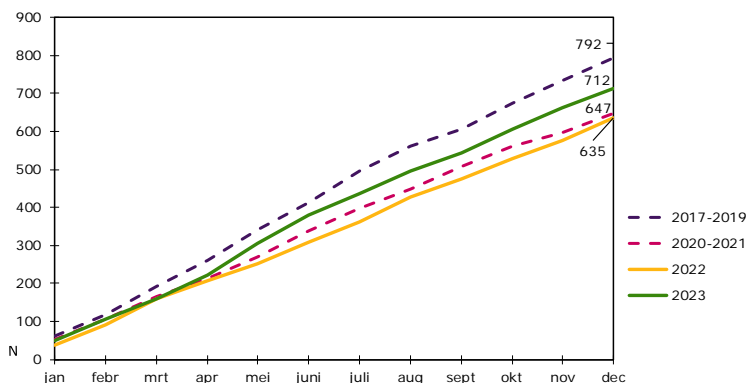
Kwartaalrapportage tot en met het vierde kwartaal van 2023

In 2023 werden 712 tbc-patiënten gemeld aan het NTR (peildatum 26-02-2024). Dit is 12 procent meer dan in 2022 (635) en 10 procent meer dan het gemiddelde van de jaren 2020 en 2021 (647) (figuur 1). In REC Zuid-Holland en REC Noord Oost nam het aantal meldingen met respectievelijk 22 en 23 procent toe in vergelijking met 2022, in REC Noord West nam het aantal met 5 procent toe en in REC Zuid bleef het aantal meldingen nagenoeg gelijk. Er waren geen meldingen afkomstig van de BES-eilanden (tabel 1).

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

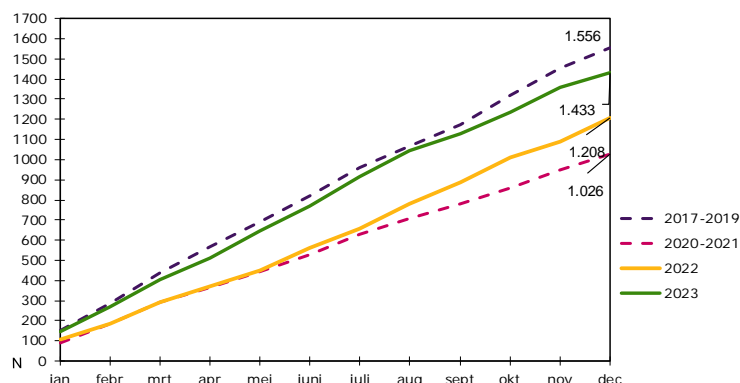
Datum
27 februari 2024

Figuur 1 aantal geregistreerde tuberculose (alle vormen) naar maand van diagnose, 2020-2023*, Nederland

Bron: NTR/RIVM-CIb
* Voorlopige gegevens op 26-02-2024

Figuur 2 aantal geregistreerde TBI naar maand van diagnose, 2020-2023*, Nederland

Bron: NTR/RIVM-CIb
* Voorlopige gegevens op 26-02-2024

Cumulatief OVERZICHT TBC-MELDINGEN naar regio OSIRIS-NTR T/M KWARTAAL IV

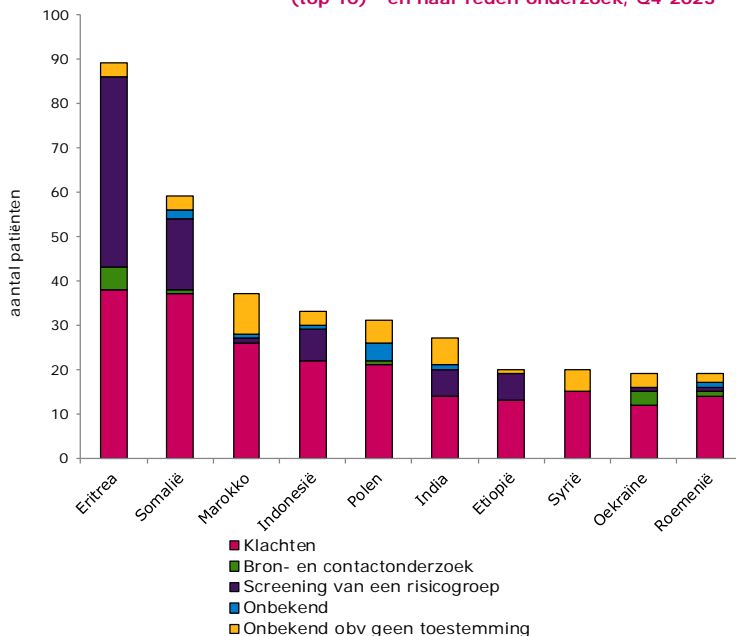
Tabel 1

Regio's (4) op basis van GGD code en Regio BES*	Jaar: 2023		Kwartaal: IV				stijging / daling ten opzichte van 2022
	Aantal meldingen Osiris-NTR						
	Meldingstatus			Totaal	% deel 2 definitief gemeld	Totaal aantal 2022	
	Gefiatteerd	Deel 1 (status definitief)	Deel 2 definitief				
Noord Oost	1	11	167	179	93%	145	23%
Noord West	0	4	197	201	98%	192	5%
Zuid Holland	0	9	180	189	95%	155	22%
Zuid	0	11	132	143	92%	141	1%
Regio BES**	0	0	0	0	0%	2	-
Totaal aantal meldingen (excl. arts diagn. buitenland en M.Bovis BCG in deel 2)	1	35	676	712	95%	635	12%

Bron: RIVM-CIb/Osiris_NTR 26-2-2024
*Regio BES: Bonaire, Sint Eustatius en Saba

82 procent van de tbc-patiënten gemeld in 2023 was geboren in het buitenland. In 9 meldingen (1%) ontbreekt nog informatie over het geboorteland. In de top vijf van geboortelands van tbc-patiënten van 2023 staan Eritrea, Somalië, Marokko, Indonesië en Polen (figuur 3).

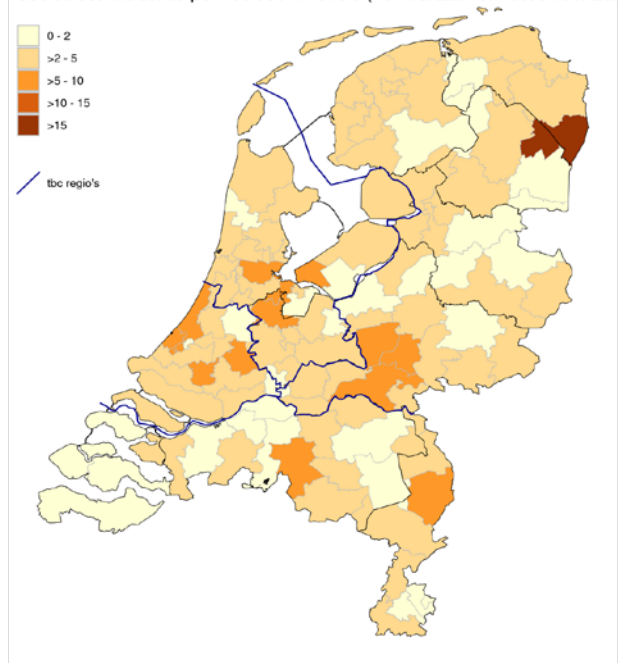
Figuur 3 aantal migranten met tuberculose naar geboorteland (top 10)* en naar reden onderzoek, Q4 2023

* Bij 9 meldingen is op peildatum 26-02-2024 nog geen geboorteland ingevuld, deze meldingen worden daarom niet meegenomen.

Figuur 4

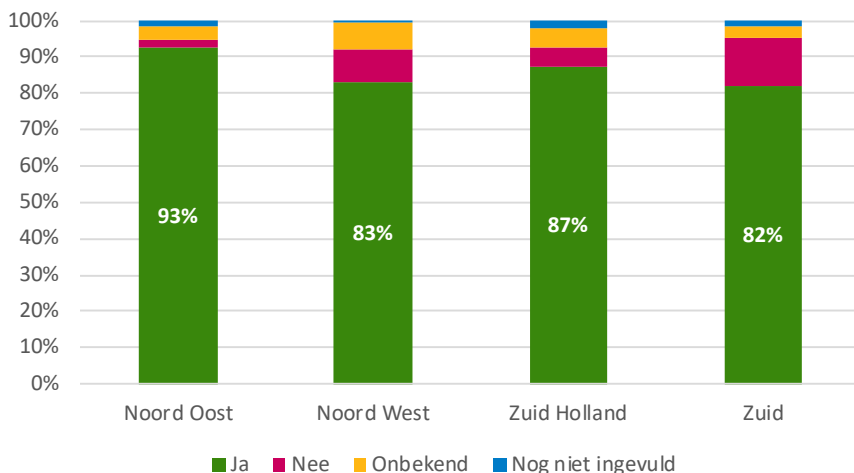
Tuberculose incidentie per 100.000 inwoners (4e kwartaal - t/m december 2023)

Op de peildatum hadden 615 tbc-patiënten (86 procent) toestemming gegeven voor het registreren van aanvullende, niet wettelijk verplichte gegevens in Osiris. 51 patiënten (7 procent) gaven geen toestemming en **bij 46 meldingen (6 procent) is het (nog) onbekend of de patiënt toestemming geeft** (bij 36 meldingen is 'onbekend' ingevuld, bij 10 meldingen is het antwoord op deze vraag nog niet ingevuld). Het percentage patiënten dat toestemming heeft gegeven varieert van 82 procent in REC Zuid tot 93 procent in REC Noord Oost (zie figuur 5).

Figuur 5

Registratie toestemming per REC

Bij 67 procent van de gemelde patiënten was sprake van longtuberculose en bij 33 procent betrof het extrapulmonale tuberculose. Bij 4 meldingen was de lokalisatie nog niet bekend. Het totale percentage kweek bevestigde tuberculose was 68 procent (in 2022 was dat 70 procent). Longtuberculose was in 77 procent van de gevallen met kweek bevestigd en bij extrapulmonale tuberculose was dat 53 procent. In totaal was bij 30 procent van de patiënten sprake van sputum positieve en/of BAL positieve tuberculose (tabel 2). Dit is hoger dan in 2022 (27 procent) en 2021 (21 procent).

Overzicht kweek bevestigde tuberculose per diagnose, naar regio OSIRIS-NTR T/M KWARTAAL IV

Tabel 2

Regio's (4) op basis van GGD code en Regio BES**	Bacteriologie							Totaal	% kweek bevestigd
	PTB / P+E			ETB		Nog geen diagnose			
	sputum/ BAL positief*	kweekpositief	kweeknegatief / onbekend	kweekpositief	kweeknegatief / onbekend	kweekpositief	kweeknegatief/ onbekend		
Noord Oost	45	83	38	30	28	0	0	179	63%
Noord West	51	98	25	42	35	0	1	201	70%
Zuid Holland	63	98	23	35	32	0	1	189	70%
Zuid	57	85	25	16	15	0	2	143	71%
Regio BES**	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totaal aantal meldingen	216	364	111	123	110	0	4	712	68%

* positief microscopisch onderzoek met een Ziel Neelsen, Auramine of Kinyoun-kleuring

26-2-2024

**Regio BES: Bonaire, Sint Eustatius en Saba

In 2023 werden 94 asielzoekers met tuberculose (van wie 53 jonger dan 18 jaar) gemeld in het NTR die minder dan 6 maanden in Nederland verbleven op moment van diagnose. Van de 94 waren er 46 geboren in Eritrea. Bij 14 procent van het totaal aantal patiënten ontbreekt (nog) toestemming voor het registreren van aanvullende, niet wettelijk verplichte, gegevens (zoals 'reden komt naar Nederland' en 'duur verblijf in Nederland op moment van diagnose'). Daardoor kan het aantal asielzoekers met tuberculose in werkelijkheid hoger liggen dan het aantal dat hier gerapporteerd is. In 2022 betrof het 39 asielzoekers die korter dan 6 maanden in Nederland verbleven op moment van diagnose (van wie 12 jonger dan 18 jaar), toen was eveneens sprake van mogelijke onderrapportage (het percentage patiënten dat geen toestemming gaf was toen 20 procent).

Tuberculose bij vluchtelingen uit Oekraïne

Tot en met december 2023 werden er in totaal bijna 106.000 vluchtelingen uit Oekraïne geregistreerd in Nederland (zie: [Cijfers opvang vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland | Opvang vluchtelingen uit Oekraïne | Rijksoverheid.nl](#)). In 2023 werden 20 patiënten met geboorteland Oekraïne (en diagnose in 2023, peildatum 26-02-2024) in Osiris gemeld, van wie 1 met een diagnose voor de komst naar Nederland (met vervolg van de behandeling in Nederland) en 19 met een diagnose in Nederland. Drie van de 19 patiënten verbleven al een aantal jaren in Nederland op moment van diagnose en zijn niet met de vluchtelingenstroom in 2022 of 2023 naar Nederland gekomen. Van de overige 16 werden 4 gevonden door actieve opsporing (3 naar aanleiding van bron- en contactonderzoek en 1 via screening van een risicogroep), 9 werden gevonden via klachten en van 3 was de reden onderzoek en de duur van het verblijf in Nederland onbekend omdat er geen toestemming van de patiënt was voor registratie daarvan. Op de peildatum was van 1 van de 16 patiënten in Osiris geregistreerd dat er een rifampicine resistente tuberculose was vastgesteld (namelijk een MDR-tuberculose). In 2022 werden er 20 vluchtelingen uit Oekraïne met tuberculose gemeld, van wie 13 geboren waren in Oekraïne en 7 in een ander land. 5 met een diagnose voor komst naar Nederland en met vervolg van de behandeling in Nederland. De andere 15 werden in Nederland gediagnosticeerd.

In 2023 was het aantal gemelde personen met TBI (tuberculose infectie) 1.433; dat is 19 procent meer dan in 2022 (1.208) (figuur 2, voorlopige cijfers op peildatum 26-02-2024).

Er worden geen behandelresultaten van 2022 gerapporteerd in verband met het ontbreken van toestemming van de patiënt bij meer dan 10 procent van de patiënten in 2022 voor het registreren van aanvullende gegevens. Hier valt ook het behandelresultaat onder.

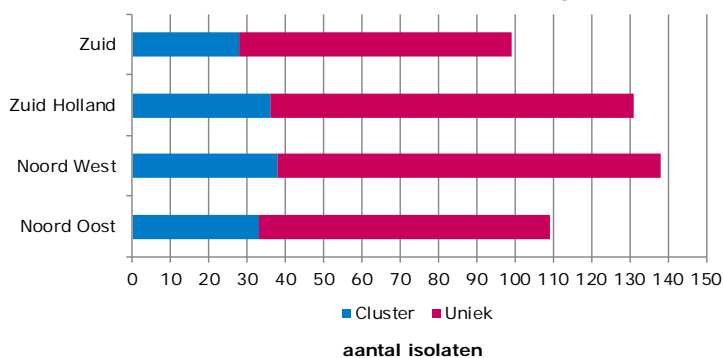
Laboratorium uitslagen

In 2023 zijn er 477 WGS uitslagen gemeld in Osiris (figuur 6), terwijl er 551 werden doorgegeven aan de GGD'en (tot en met 26 februari 2024).

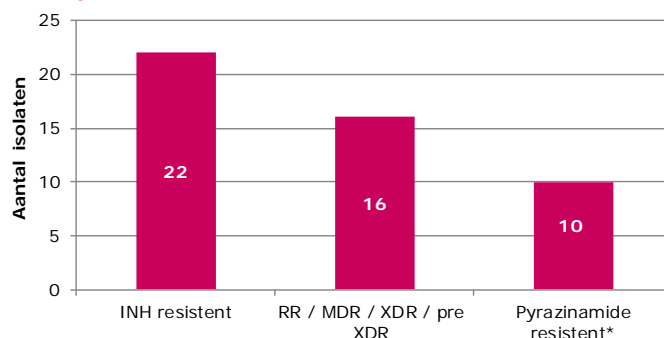
Van de 477 isolaten met een WGS uitslag in Osiris, clusterden er 135 (28 procent) op moment van diagnose. In 2023 groeiden 1 bestaand cluster met 7 patiënten, 1 bestaand cluster met 6 patiënten, 1 bestaand cluster met 5 patiënten, 1 nieuw cluster met 5 patiënten, 1 bestaand cluster met 4 patiënten, 1 nieuw cluster met 4 patiënten, 8 bestaande clusters met 3 patiënten, 7 bestaande clusters met 2 patiënten, 7 nieuwe clusters met 2 patiënten.

In 2023 werd bij 16 patiënten rifampicine resistente tuberculose vastgesteld; 2 RR, 9 MDR en 5 pre-XDR (figuur 7). Bij 1 patiënt met rifampicine resistentie was er sprake van clustering (peildatum 26-02-2024).

Figuur 6 aantal isolaten met WGS typering, naar regio, Q4 2023

Figuur 7 aantal isolaten met resistentie, Q4 2023

* betreft 5x *M. bovis ssp bovis* en 5x *M. tuberculosis*